

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Astronomica - Cod. Ettenheim-Münster 165

Moingenat, Johannes

[S.l.], 1623-1624

Articvlvs IV.

[urn:nbn:de:bsz:31-114277](#)

et diuina pars; quod a. ad horas Babylonicas attinet
in eadem orientali meridionali prima hora ab orto a.
devenienti ex nona arcus Capricorni, genitur in eadem
nam aquinoctiali, hora 3a respondet hora 11a Italica
in eadem linea, quarta duodecima, sa 13a 6a 14a
alterius in meridionali Occidentali, n. quo ponere
diuina datus at hora ostendatur horizontali linea
qua se prope ab inferiore p. seindit facies supra
Ecuadorum in eam sectione arcus et linea horaria
aperturanda erit 24a Italica infra vero 10a Babylo-
nica seu ab orto, ideo ut inde intelligamus in ea
de linea finiri longissimus dies nostrum per sedem
cum horas indicatas, et similiter dies Italicus fini-
ti in hora ultima 24a quaque 10a Babylonica
affundit ex 7a Cancri per quartas aquinoctiales
in 3am Capricorni, 14a. ex 16a cancri per quam
et aquinoctialis in 3am capricorni, 20a ex 2a can-
cri adiungitur parallela Ecuadori, deniq; 23a
Italica, seu ab occaso descendit ex 3a Caprico-
ni finitur in aquinoctiali, 21a regio de Le-
cima tortia ab oritur respondet in eadem linea,
20a. 22a. 19a. 11a. 18a. 10a.

ARTICVLVS IV

De horologio Polari

Horologis hoc Polare, ideo sic dictu, quod plani-
tius altera oblonga extremitas ad altitudinem
pedi elevata poli ipsu seu septentrio repicit,
altera vero leprosa extremitas Meridiem spectat

Planus eius aequidistantia apud mandato et arcu
 horae 2^a per grados mundi transcurrit, et quae
 foris ad argulos rectos secanti, duplex itdem
 est superior et inferior, cuius constructio per
 oie similis est ei, qua fit in Meridionali, ne
 differt, nisi in numero horiarum, et quod tota eius
 facies ueni sit, stags duxit A B meridiana cui
 arrestenda est hora in astronomica, et aliae
 per crucis ei adiecta. Aquinoctiali C'D positi
 ta magnitudine Gnomonis E' F' ex E centro destru
 plus circulus dividatur moe solito et in aqua
 noctiale transportetur, reliquaq; sicut secunda
 superior pcepta hora Astronomica per meridiana
 in polari superiori ad dextra, in inferiori ad sin
 istra scribantur, styles ex medio puncto F' eriguntur
 orthogonaliter, zodiacas n' aliter inscribatur, que
 in horologio Meridionali facit in scriptus, servata
 eodem radio zodiaco, eodem ordine signorum
 characterum. Ceterw' quo ad horologium polare
 babylonicum, et Italicum attinet nulla i proce
 lificat, duxit namq; duabus aquinoctiali
 aequidistantibus per ultima extrema arcuris
 puncta correspondanter ordine reliqua scripsit
 perita. videlicet arte penultimam, utriusq; est
 mihi arcus ab ultimo aquinoctiali puncto
 correspondat quemadmodum it in meridionali fac
 factum. Horae 24. Italica a parte dextra in superior
 parte scribatur ad sequentem 23. Undecima de

cendet in parvula' inferiore ad partem sinistram,
 hora 24^a. babylonica & regio. italica, et hincq[ue]
 ad sequens prout prima, secunda, &c. usq[ue] in duodecima
 in inferiore descendat parvula' ad dexteram. Situ horo-
 logi utriusq[ue] polaris similiter & aquinoctialis super-
 ris et inferioris velut coplicari requit, quas per com-
 pafem, nam si eis latu' fugies erigatur ad altitudi-
 nem poli vertature lingula magnetica tene fi-
 cio s'm alteram partem apertam serfis polam.
 & superiori facie intelligatur celi natura superius
 polare, in inferiore vero natus indicu' ex modis cen-
 tro cresto ute lemontia habetur hora a sole, ne par-
 a deprecta meridi, pars & elevata septentrio rem